

PROGRAM PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W JAŚLE

IMIENIA KSIĘDZA BISKUPA

IGNACEGO KRASICKIEGO

2023/2024

Nauczanie i wychowanie, respektując chrześcijański system wartości, za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i Świata.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 w Jaśle
- Ustawa o ochronie danych osobowych - Dz.U.2019.0.1781 t.j. - Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1280).
- Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 rNpoz. 583).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r. poz. 645).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1283 ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 9 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2022 r).
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 18 sierpnia 2023 r. Poz. 1643 ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie realizacji rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży – „Laboratoria przyszłości”.
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 28 sierpnia 2023 r. Poz. 1710 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 21 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 31 sierpnia 2023 r. Poz. 1759 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 28 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 5 września 2023 r. Poz. 1798 OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 18 lipca 2023 r. Poz. 1370 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli
- DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Warszawa, dnia 18 lipca 2023 r. Poz. 1367 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).
- Aktualne komunikaty związane z Alertem Bravo i Sanepidu.

Program wychowawczo-profilaktyczny powstał na podstawie:

- rozpoznania i znajomości środowiska, w którym działa szkoła;
- identyfikacji sukcesów wychowawczych i profilaktycznych;
- identyfikacji porażek wychowawczych i profilaktycznych;
- diagnozy potrzeb i problemów wychowawczych;
- wiedzy na temat skutecznych i nieskutecznych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych;
- bilansu możliwości i trudności uczniów;
- diagnozy funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym (wiedzy na temat zachowań problemowych oraz tego, co chroni uczniów w danej szkole);

- wiedzy na temat zasobów szkolnych;
- znajomości lokalnej społeczności i środowiska;
- znajomości oczekiwań i potrzeb rodziców i nauczycieli;
- konsultacje z rodzicami;
- wniosków z doświadczeń płynących ze współpracy z zewnętrznymi specjalistami wspierającymi szkołę.

WSTĘP

Wychowanie to jedno z głównych zadań każdej placówki oświatowej. Zasadniczą rolę w wychowaniu młodego człowieka pełni dom rodzinny. Tu przede wszystkim kształtuje się jego charakter, dziedziczone są doświadczenia, przekazywany jest system wartości, tu dziecko uczy się jak żyć. Rola szkoły, choć wspierająca, pod pewnymi względami jest niezastąpiona. Przygotowuje ucznia do życia zawodowego i społecznego oraz odpowiedzialnego korzystania z wolności. Zarówno rodzice, jak i nauczyciele, spędzają z dzieckiem najwięcej czasu w ciągu dnia – mają zatem możliwość najsilniejszego wpływu na jego rozwój.

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka (ucznia, wychowanka) przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój. Adresatami programu profilaktyki są przede wszystkim uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 w Jaśle, która rozwija działania wychowawcze i zapobiegawcze wśród dzieci i młodzieży uczęszczającej do naszej placówki, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk, w których istnieje wysokie prawdopodobieństwo powstania sytuacji różnego typu zagrożeń.

Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły wyływa ze wspólnej, wypracowanej przez rodziców, nauczycieli i uczniów myśli opartej o chrześcijański system wartości ze zwróceniem ogromnej uwagi na pracę nad sobą, nad wolą, nad charakterem z poszanowaniem siebie i innych. Pozostaje on w ścisłym związku z planem pracy wychowawczej i działalnością profilaktyczną poszczególnych klas. Każdy jednak nauczyciel wywiera wpływ na uczniów swoją postawą i odpowiedzialnością, sposobem prowadzenia lekcji, chęcią zrozumienia i pomocy czy życzliwym uśmiechem. Dlatego rola nauczyciela w procesie wychowawczo - profilaktycznym w szkole jest kluczowa.

Zgodnie z regulacją ustawową program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje dwa obszary:

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym, skierowane do uczniów.
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym, dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Integracja obu programów polega na całościowym i spójnym podejściu do wychowania i profilaktyki w szkole i placówce zarówno w obszarze wzmacniania czynników chroniących, jak i ograniczania wpływu czynników ryzyka.

ROZDZIAŁ I

Główne cele wychowania i profilaktyki.

Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia, a więc rozwoju w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, moralnym, duchowym, zdrowotnym i estetycznym.

Redukowanie negatywnych skutków wynikających z zagrożenia dzieci wszelkiego rodzaju uzależnieniami, agresją i przemocą w szkole, domu oraz środowisku lokalnym.

Sposoby osiągnięcia celów:

- Tworzenie przyjaznej, dającej poczucie bezpieczeństwa atmosfery w szkole.
- Zapewnienie równych szans rozwoju wszystkim dzieciom.
- Podnoszenie poziomu dydaktycznego poprzez ciągłe doskonalenie zawodowe nauczycieli.
- Organizowanie różnorodnych konkursów wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych.
- Organizowanie procesu wychowania wokół przyjętego przez rodziców, uczniów i nauczycieli chrześcijańskiego systemu wartości z poszanowaniem indywidualnych światopoglądów.
- Ukierunkowanie uczniów na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie oraz uczenie szacunku dla potrzeb i uczuć innych.
- Wpajanie uczniom odpowiedzialności za własne czyny i świadomości ponoszenia konsekwencji dokonywanych wyborów.
- Odkrywanie i uświadamianie wartości rodziny.
- Poszanowanie ojczystego dziedzictwa kulturowego, z naciskiem na edukację regionalną przy jednoczesnym kształtowaniu świadomości bycia obywatelem świata; dostrzeganie różnorodności kulturowych i kształtowanie umiejętności świadomego korzystania z nich, wypracowanie mechanizmów wspomagających promocję turystyki polskiej wśród dzieci oraz wykształcenie przyszłych świadomych konsumentów usług turystycznych.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Propagowanie zdrowego stylu życia.
- Wskazanie dzieciom i młodzieży zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, ze stosowania środków odurzających, zwłaszcza dopalaczy, narkotyków, alkoholu.
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy w szkole.
- Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów, uczenie się kulturalnego zachowania.
- Uczenie prawidłowych reakcji na zagrożenia i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Pomoc uczniom z zaburzonym zachowaniem i niepowodzeniami dydaktycznymi.
- Promowanie szkoły.

ROZDZIAŁ II

1. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

a) Zajęcia edukacyjne o charakterze warsztatowym na tematy:

- Co wiemy o zdrowym i dobrym życiu?
- Skutki używania alkoholu i innych używek.
- Biernie a czynne palenie.
- Radzenie sobie z cudzą i własną agresją.
- Uczę się akceptacji siebie.
- Nałogi, złe nawyki - STOP! Zdrowy styl życia – TAK!
- Poznajemy i akceptujemy prawa człowieka.
- Sztuka odmawiania, czyli jak być asertywnym.
- Zapobieganie niewłaściwym zachowaniom w grupie i ich eliminowanie.
- Jak podejmować właściwe decyzje?
- Sposoby rozwiązywania konfliktów.
- Mówić czy nie mówić? - informowanie dorosłych (rodziców/prawnych opiekunów, nauczycieli, pracowników szkoły niebędących nauczycielami) o sytuacjach przemocy, przypadkach sięgania po papierosy, alkohol, dopalacze, narkotyki itp.).

b) Organizacja apeli i przedstawień teatralnych o charakterze wychowawczo-profilaktycznym.

c) Organizacja dni przeciwko agresji i uzależnieniom.

d) Wykonywanie tematycznych gazetek szkolnych.

e) Organizacja konkursów.

f) Zgłaszanie wszelkich aktów agresji i niepożądanych zjawisk występujących w szkole i w czasie imprez organizowanych przez szkołę wychowawcy klasy, nauczycielom, pedagogowi szkolnemu.

2. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

a) Aktywne włączenie rodziców we wszystkie działania podejmowane przez szkołę w zakresie wychowania i profilaktyki, w szczególności:

-uświadomienie rodzicom konieczności systematycznej kontroli obowiązku szkolnego swojego dziecka,

-stała współpracy z wychowawcami przy organizacji imprez szkolnych i klasowych;

b) Zapoznanie z wynikami ankiet dotyczącymi zachowań ryzykownych w szkole i w mieście;

c) Organizacja spotkań z przedstawicielami Policji, Sądu Rodzinnego i PPP;

d) Przekazywanie materiałów informacyjnych dotyczących uzależnień, przemocy, agresji, itp.

3. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RADY PEDAGOGICZNEJ

a) Zapoznanie Rady Pedagogicznej z założeniami Programu Wychowawczo – Profilaktycznego;

b) Stworzenie banku scenariuszy zajęć wychowawczych i profilaktycznych, a następnie udostępnienie materiałów wszystkim wychowawcom klas - wymiana doświadczeń;

c) Szkolenia Rady Pedagogicznej w ramach WDN w zakresie uzależnień oraz przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole;

d) W stosunku do uczniów zagrożonych demoralizacją i niedostosowaniem społecznym podejmowanie wzmożonych działania opiekuńczo - wychowawczych, a w szczególności włączenie ich do prac na rzecz szkoły i środowiska, a także zachęcenie ich do udziału w kołach zainteresowań i innych formach działalności pozalekcyjnej;

- e) Prowadzenie rozmów profilaktyczno - ostrzegawczych z rodzicami uczniów, którzy sprawiają trudności wychowawcze;
- f) Prowadzenie pedagogizacji rodziców przez wychowawców klas i pedagoga szkolnego;
- g) Natychmiastowe reagowanie na naruszenie dyscypliny szkolnej lub porządku społecznego przez uczniów, ustalenie przyczyn takiego zachowania oraz zastosowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- h) Udział nauczycieli w szkoleniach organizowanych przez różne instytucje wspomagające działalność wychowawczo - opiekuńczą szkoły;
- i) Obowiązkowe zgłaszanie na piśmie dyrekcji szkoły i pedagogowi szkolnemu faktów zaistnienia niepożądanych zachowań uczniów w szkole i poza nią, w formie notatek służbowych;
- j) Stopniowe wyposażenie biblioteki szkolnej w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki;
- k) Przygotowanie ankiet diagnozujących wymienione w programie problemy.

ROZDZIAŁ III

Szczegółowe zadania wychowawczo - profilaktyczne.

Praca wychowawcza nie byłaby możliwa bez uwzględnienia różnorodnych form pracy szkoły, które mają na celu integrowanie procesu dydaktycznego z procesem wychowawczym oraz działaniami profilaktycznymi i są realizowane przez wszystkich nauczycieli.

1. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cele edukacyjne:

1. Dostrzeganie zmian zachodzących w otaczającym środowisku oraz ich wartościowanie.
2. Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Zadania nauczyciela i szkoły:

1. Ukazanie zależności stanu środowiska od działań człowieka oraz ich wartościowanie.
2. Ukazanie mechanizmów i skutków niepożądanych zmian.

	Treści	Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi
Wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabaw i pracy na stan środowiska naturalnego					
1	Mój dom – ekologiczny, zdrowy i oszczędny	Wywiad z rodzicami, zajęcia.	I-VIII	Poszukuje sposobów oszczędzania ciepła, energii, wody. Rozumie konieczność ostrożności podczas korzystania z urządzeń elektrycznych. Znaczenie zieleni dla człowieka. Opisuje otoczenie przyrodnicze szkoły.	cały rok
2	Szkoła i otoczenie wokół szkoły.	Dbłość o tereny zielone wokół szkoły.		Uzasadnia szkodliwość hałasu dla człowieka.	
3	Oszczędne gospodarowanie energią.	Wycieczka, obserwacja, doświadczenia, zajęcia.			

4	Dlaczego hałas szkodzi.	Pogadanka.			
5	Szanowanie książek i podręczników.	Zajęcia biblioteczne.			
Style życia i ich związki z wyczerpaniem się zasobów naturalnych					
1	Szkodliwy wpływ motoryzacji na środowisko.	Wycieczka, doświadczenie (ocenie natężenia ruchu na ulicy), zajęcia tematyczne.	I-VIII	Rozumie szkodliwość spalin dla ludzi i przyrody. Bada i ocenia natężenie ruchu w pobliżu szkoły. Uzasadnienie konieczności ochrony czystości wody, powietrza, gleby. Zdaje sobie sprawę że zanieczyszczenia powietrza mają wpływ na zmianę klimatu. Rozumie konieczność utylizacji baterii, segregacji śmieci.	cały rok
2	Jak mogę zachować zdrowie?	Drama, ćwiczenia praktyczne, pogadanka, spotkanie z higienistką szkolną, lekarzem.			
3	Dbamy o czyste powietrze.	Wycieczka, pogadanka.			
4	Czy można żyć bez wody?	Doświadczenia, zajęcia tematyczne.	I-IV		
5	Zbiórka surowców wtórnych.	Zbiórka zużytych baterii, makulatury oraz innych odp. (konkurs) i plastikowych nakrętek.	I-VIII		
6	Skąd się biorą zanieczyszczenia? Człowiek przyjacielem Ziemi.	Zajęcia, apel ekologiczny.	I-VIII		IV-V
Degradacja środowiska - przyczyny, wpływ na zdrowie człowieka oraz jej związek z formami działalności ludzi					
1	Sprzątamy świat.	Zajęcia praktyczne, konkurs. Udział w akcji ekologicznej „Sprzątanie Świata”	I-VIII	Zdaje sobie sprawę z konieczności segregowania śmieci.	cały rok
2	Co to znaczy zdrowa żywność?	Udział w ogólnopolskich programach: „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”.	I-VIII I-III		
3	Walczymy o czystą wodę.	Wycieczka do oczyszczalni ścieków.	IV-VIII	Podaje przykłady, że odpady można wtórnie wykorzystać, aby oszczędzać materiały i nie zanieczyszczać środowiska. Poznaje zasady zdrowego odżywiania.	III
4	Rośliny i zwierzęta proszą o pomoc.	Wycieczka do muzeów przyrody, zajęcia szkolne.	I-IV		III-VI
Obszary chronione oraz ich znaczenie w zachowaniu różnorodności biologicznej; zasady zachowania się na obszarach chronionych					
1	Rośliny chronione w mojej miejscowości.	Wycieczka w teren.	I-VIII	Rozpoznaje i nazywa rośliny chronione, rosnące w okolicy. Rozumie przyczyny skażeń środowiska w różnych rejonach Polski. Zna parki narodowe, rozpoznaje pomniki przyrody. Wyjaśnia na czym polega niewłaściwy sposób zachowania w lesie.	V
2	Rejony ekologiczne i skażone w Polsce.	Projekcja filmu, zajęcia.	III-VIII		X
3	Pomniki przyrody i parki narodowe.	Wycieczka, zajęcia plastyczno-techniczne.	II-VIII		VI
4	Czy lasy i parki oczekują od nas pomocy?	Drama, wycieczka, rozmowa z leśniczym, oglądanie wystawy łowieckiej, zajęcia w Centrum Ekologicznym w Bierówce, na Foluszu i w Krempnej.	I-VIII		cały rok

2. EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

Cele edukacyjne:

1. Przygotowanie uczniów do samodzielnego poszukiwania potrzebnych informacji i materiałów.
2. Przygotowanie uczniów do odbioru informacji rozpowszechnianych przez media.
3. Przygotowanie uczniów do świadomego korzystania ze środków masowego przekazu (telewizji, komputerów, prasy, itp.).

Zadania nauczyciela i szkoły:

1. Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań, potrzeb i nawyków czytelniczych z uwzględnieniem indywidualnych uzdolnień uczniów.
2. Kształcenie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych.
3. Kształcenie i utrwalenie nawyków kulturalnego obcowania z książką i innymi nośnikami informacji.
4. Przygotowanie do odróżniania fikcji od rzeczywistości w przekazach medialnych.
5. Wprowadzenie w świat mediów oraz podstawowe sposoby i procesy komunikowania się z ludźmi.

Treści	Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi
Dzieje pisma, książki, prasy i przekazów medialnych				
1	Skąd się wzięło pismo?	Pogadanka ilustrowana.	I-VIII	IX-X
2	Jak powstaje książka?	Wycieczka do drukarni, spotkanie z pisarzem, spotkanie z bibliotekarzem. Pasowanie pierwszoklasistów na czytelnika. Lekcje przysposobienia czytelniczego, wszechstronna współpraca z MBP w Jaśle.	I-VIII	
3	Jestem małym czytelnikiem. Jak zachować się w bibliotece? - regulamin biblioteki.	Udział w akcjach: „Cała Polska czyta dzieciom”, „Narodowe czytanie”.	I	
4	Propagowanie czytelnictwa.		I-VIII	
Wydawnictwa informacyjne. Literatura popularnonaukowa. Czasopisma dziecięce i młodzieżowe				
1	Już wiem co i kiedy oglądać.	Sporządzanie charakterystyki programów TV dla dzieci.	III-IV	cały rok
2	Sylwetki sławnych Polaków.	Język polski, historia, lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy.	III-VIII	
3	Czasopismo jako źródło wiedzy i rozrywki.	Wystawka czasopism, lekcja przysposobienia czytelniczego.	II-VIII	
4	Nasza klasowa gazetka.	Gromadzenie materiałów i wydawanie gazetki.	III-VIII	

Drogi, formy i kanały komunikowania się ludzi, funkcje komunikatów-psychologiczne podstawy komunikowania się ludzi					
1	Język gesty i słowa, czyli jak się porozumiewamy?	Zajęcia z wykorzystaniem nagrań audycji dydaktycznych.			
2	Naucz się mówić: „Nie!”.	Zajęcia profilaktyczne.			
3	Formy komunikatów medialnych: słownych, pisemnych, obrazkowych, dźwiękowych, filmowych i multimedialnych.	Zajęcia tematyczne.	I-VIII	Posługiwanie się różnymi formami komunikatów medialnych w procesie komunikowania się. Umiejętność rozróżniania komunikatów informacyjnych od perswazyjnych.	cały rok
4.	Praca nad kulturą języka, eliminowanie wulgaryzmów.	Pogadanki, zajęcia tematyczne, spektakle.			
Obrzęd jako obyczaj i teatr życia - źródło wiedzy o kulturze i świadectwo historyczne					
1.	Zwyczajowe imprezy i uroczystości: szkolne i środowiskowe Happeningi.	<p>Pasowanie na ucznia. Uroczysty apel.</p> <p>Dzień Chłopaka.</p> <p>Zabawy: Andrzejki, Mikołajki, Karnawał.</p> <p>Spotkanie z Mikołajem.</p> <p>Ubieranie choinki.</p> <p>Spotkanie opłatkowe.</p> <p>Walentynki.</p> <p>Dzień Kobiet.</p> <p>Dzień bez przemocy.</p> <p>Rekolekcje</p> <p>Święto Szkoły.</p> <p>Dzień Matki.</p> <p>Dzień Dziecka.</p> <p>Dzień Otwarty.</p> <p>Uroczystości patrona miasta Jasła- św. Antoniego</p> <p>Rambit - potyczki sportowo – naukowe, prezentacja talentów sportowo – artystycznych.</p> <p>Dzień Ojca.</p> <p>Zakończenie roku szkolnego - akademia, komers.</p> <p>Delegacja szkoły (z pocztm sztandarowym) bierze udział w uroczystościach miejskich.</p>	<p>I</p> <p>I-VIII</p> <p>III-VIII</p> <p>I-VIII</p>	<p>Kultywowanie tradycji.</p> <p>Kultywowanie tradycji, pogłębienie wiedzy o sylwetce patrona miasta i samym mieście.</p> <p>Zasady zdrowej sportowej rywalizacji.</p>	<p>X</p> <p>IX</p> <p>XI</p> <p>XII</p> <p>XII</p> <p>I</p> <p>V</p> <p>III/IV</p> <p>IV</p> <p>V</p> <p>VI</p> <p>VI</p> <p>VI</p> <p>całyrok</p>

Media jako środki poznania historii i współczesności. Komunikaty informacyjne i perswazyjne					
1	Nasze stolice dawniej i dziś.	Prezentacja multimedialna, oglądanie albumów, wykorzystanie Internetu. Wyszukiwanie notatek prasowych. Zajęcia.	I-VIII	Wykorzystanie mediów jako źródeł informacji i opinii w samodzielnym dochodzeniu do wiedzy.	cały rok
2	Jasło - moje miasto.		I-VIII		
	Wpływ reklamy na nasze życie.				

3. WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Celem wychowania do życia w rodzinie na tym etapie jest ukazywanie wartości rodzinnych w życiu osobistym człowieka oraz pomoc w przygotowaniu się do przemian okresu dojrzewania.

Zadania nauczyciela i szkoły:

1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.
2. Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną.
3. Współpraca z rodzicami w przygotowaniu uczniów do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia jego przejawów fizycznych i psychicznych.
4. Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku ucznia do płciowości.
5. Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni.

Treści	Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi	
Potrzeby, prawa i obowiązki członków rodziny					
1	Każda rodzina ma swoje obowiązki.	Pogadanki, prace plastyczne, układanie harmonogramu zajęć domowych.	I-VIII	Odpowiednie uczestnictwo w życiu rodziny. Uświadomienie dzieciom konieczności wypełniania przydzielonych im obowiązków. Uświadomienie, że są ważnymi członkami rodziny.	cały rok
2	Poznajemy zakłady pracy naszych rodziców i zawody przez nich wykonywane.	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	I-III	Ucniowie poznają dokładnie prace wykonywaną przez rodziców. Szanują wytwory pracy ludzkiej. Umieją przeprowadzać rozmowę z zaproszonymi gośćmi.	IX-V
Więź rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie					
1	Moja rodzina.	Jaka jest moja mama i mój tato na co dzień i od święta? – wypowiedzi uczniów – burza mózgów, wykonanie prac plastycznych, gazetek tematycznych, itp.	I-VIII	Ucniowie darzą szacunkiem wszystkich członków rodziny. Korzystają z ich rad życiowych i wskazówek. Dostrzeganie potrzeb własnych i innych ludzi, wyrażanie uczuć, asertywność. Uczeń potrafi opanować uczucia negatywne. Wie, że	cały rok
2	Nasze uczucia.	Radości i smutki – wyrażanie nastrojów za pomocą środków plastycznych, słownych.			

				w trudnych sytuacjach może zwrócić się o pomoc do członków rodziny.	
Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu					
1	W czym jestem dobry, w czym najlepszy?	Nasze talenty - spotkanie z rodzicami, połączone z prezentacją różnorodnych osiągnięć uczniów. Udział uczniów w różnych konkursach organizowanych na terenie szkoły: - konkurs ortograficzny, literacki, recytatorski, itp. - konkursy przedmiotowe i artystyczne, - konkursy i zawody sportowe.		Uczeń potrafi mówić o swoich sukcesach i dzielić się swoimi przeżyciami z rodziną. Dostrzega własną wyjątkowość i niepowtarzalność. Umie przeżywać dumę z odnoszonych sukcesów. Uczeń odpowiednio uczestniczy w życiu rodziny. Zna sposoby przygotowania się ludzi do świąt i wyraża chęć aktywnego w nich uczestnictwa. Odczuwa potrzebę składania życzeń świątecznych osobom najbliższym. Potrafi wyrażać swoje uczucia w postaci życzeń. Odczuwa przywiązanie do tradycji i obyczajów ludowych oraz chce je podtrzymywać. Zna różne zwyczaje świąteczne i z radością w nich uczestniczy. Odczuwa radość z obdarowywania przyjaciół i bliskich upominkami. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki w rodzinie. Uczestniczy w życiu klasy i szkoły. Ma świadomość, że szkoła jest dla niego przyjazna. Uczeń okazuje miłość i wdzięczność wszystkim członkom rodziny. Darzy szacunkiem dziadków, rodziców, rodzeństwo. Uświadomienie sobie potrzeby dbałości o właściwą organizację czasu wolnego. Uświadomienie sobie zagrożenia związanego z oglądaniem programów nieadekwatnych do wieku. Uczeń jest tolerancyjny wobec potrzeb i zainteresowań pozostałych członków społeczności.	
2	Poznajemy tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy.	Rozmowy i pogadanki. Udział w obrzędach i tradycjach świątecznych.			
3	Wspólne świętowanie.	Udział w imprezach organizowanych w klasie i szkole. Przygotowanie uroczystości dla członków rodziny.			
4	Prowadzenie akcji prorodzinnych.	„Postaw na rodzinę”			
5	Nasz wolny czas : wakacje, ferie zimowe, inne.	Udział uczniów w różnych formach wypoczynku: - wakacyjnego, - prezentacja wakacyjnych pamiątek, - poznanie ciekawych gier i zabaw dla całej rodziny, - kulig, - wspólne wycieczki, - zielone szkoły, - spotkania z ciekawymi ludźmi.			
Dojrzewanie: zmiany fizyczne i psychiczne, dojrzewanie duchowe					
1	Jacy jesteśmy?	Pogadanki na temat dojrzewania	IV-VIII	Akceptowanie i poszanowanie własnego ciała oraz chronienie swej intymności.	cały rok

	Ogólnopolski Program Poznajemy ludzi niepełnosprawnych z utworów literackich i życia codziennego.	„Między nami kobietkami” Giełda pomysłów - Jak pomagać ludziom niepełnosprawnym?. Wspieranie akcji charytatywnych.	dzień częta z klas I V- VIII	Rozpoznawanie i rozumienie psychofizycznych przejawów dojrzewania. Dostrzeganie potrzeb własnych i innych ludzi.	
Koleżeństwo, przyjaźń					
1	Nasza klasa.	Tworzenie regulaminu klasowego z uwzględnieniem norm, reguł i zasad. Pomoc w nauce kolegom nieobecnym w szkole. Ocena postępowania kolegów koleżanek poznanych w różnych sytuacjach. Samooceńca. Organizowanie wspólnych zabaw i gier podczas przerw. Monitorowanie przez samych uczniów niepokojących sygnałów w środowisku klasowym dotyczących zachowania rówieśników w szkole i zgłaszanie na bieżąco nauczycielowi wychowawcy. Pogłębienie znajomości procedur postępowania uczniów i rodziców w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych z zachowaniem kolejności procedur obowiązujących w szkole.	I-VIII	Prawidłowe komunikowanie się rozwiązywanie konfliktów, empatia. Odpowiednie uczestnictwo w życiu grupy. Uczeń interesuje się problemami kolegów; spieszy im z pomocą w razie potrzeby. Umie rozwiązywać konflikty bez agresji.	cały rok

4. EDUKACJA REGIONALNA DZIEDZICTWO KULTUROWE W REGIONIE

Cele edukacyjne:

1. Poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swego regionu.
2. Rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej.
3. Rozwijanie postaw patriotycznych.

Zadania nauczyciela i szkoły:

1. Umożliwienie poznawania regionu i jego kultury.
2. Wprowadzanie w życie kulturalne wspólnoty lokalnej.
3. Kształtowanie tożsamości narodowej w aspekcie tożsamości regionalnej.

Treści	Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi
Najbliższe otoczenie domu rodzinnego, sąsiedztwa i szkoły				

1	Poznajemy naszą miejscowość – Jasło i region jasielski.	Wycieczka po miejscowości. Plastyczny wizerunek herbu.		Zna swoje miasto – Jasło, powiat jasielski, województwo podkarpackie. Umie wskazać charakterystyczne cechy swojego regionu.	
2	Jakie zakłady usługowe znajdują się w naszej miejscowości?	Wycieczka do wybranego zakładu pracy, drama, spotkanie z przedstawicielem wybranego zawodu.		Uczeń rozumienie pojęcia: zawód, narzędzia, wytwór pracy ludzkiej.	
3	Poznajemy cechy charakterystyczne miasta, regionu, województwa.	Wycieczka, makieta miejscowości. Organizowanie turniejów i konkursów o tematyce regionalnej oraz poświęconych wybitnym postaciom z dziejów Jasła i regionu jasielskiego oraz podkarpackiego. Prowadzenie innowacji programowych o tematyce regionalnej.	I-VIII	Rozumienie pojęć: miejscowość, gmina, województwo, krajobraz. Odczytywanie mapy.	cały rok

Elementy historii regionu i ich związki z historią i tradycją własnej miejscowości

1	Wydarzenia historyczne z dziejów Jasła i okolic.	Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej.	III-VIII	Zna miejsca pamięci narodowej i związane z nimi wydarzenia historyczne.	IX IV V
2	Udział w programie „Życie codzienne w Karpackiej Troi”. Obchody – rocznicy nadania	Wycieczki, zajęcia edukacyjne, zajęcia artystyczne.	I-VIII	Poznaje tradycje regionu i zwyczaje przodków.	V-VI
3	praw miejskich Jasła.	Gra miejska.		Poznanie historii własnego miasta.	IV-V

Miejscowe podania, przysłowia, muzyka, architektura, plastyka, tradycyjne rzemiosło, sztuka ludowa i folklor

1	Sztuka ludowa.	Wycieczki, działalność plastyczno - techniczna,		Odczytywanie związków łączących tradycję rodzinną z tradycjami regionu.	
2	Ginące zawody.	spotkania z ciekawymi ludźmi – twórcami kultury ludowej, wyjścia do muzeum, na czasowe wystawy, itp. filmy	I-VIII	Dostrzeganie wpływu wartości związanych z kulturą regionu na życie poszczególnych ludzi Rozumienie znaczenia zabytków w historii kultury.	cały rok

Sylwetki osób zasłużonych dla środowiska lokalnego, regionu, kraju

1	Sylwetki słynnych Jaślan.	Wycieczki, przeprowadzanie wywiadów w szkole. Działalność plastyczna, konkursy.	III-VIII	Świadome i aktywne uczestnictwo w życiu wspólnoty lokalnej, w zachowaniu i pomnażaniu dziedzictwa kulturowego.	cały rok
---	---------------------------	---	----------	--	----------

5. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE

Cele edukacyjne:

1. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej.
2. Rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego.
3. Kształtowanie szacunku dla własnego państwa.

Zadania nauczyciela i szkoły:

Organizowanie różnorodnych wydarzeń (spotkań, uroczystości, inscenizacji, wycieczek) wywołujących przeżycia związane z obchodzeniem świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic.

Treści		Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi
Godło i hymn państwowy					
1	Jak wygląda godło Polski i historia jego powstania?	Zapoznanie się z legendami - drama, wykonanie godła państwowego – prace plastyczne.	I-III	Odpowiednie zachowanie się w czasie uroczystości szkolnych i państwowych, w miejscu pamięci narodowej, itp.	cały rok
2	Poznajemy hymn państwowy i jego historię.	Korzystanie ze źródeł historycznych, słuchanie hymnu, nauka i śpiewanie hymnu na uroczystościach szkolnych i państwowych.	II-VIII		
Pieśni patriotyczne					
1	Poznajemy pieśni patriotyczne.	Słuchanie pieśni patriotycznych- nauka tekstów i melodii wybranej pieśni (zajęcia z muzyki, chór szkolny, zajęcia zintegrowane, wycieczki szkolne).	II-VIII	jw.	jw.
Patron i sztandar szkoły					
1	Kim jest patron naszej szkoły? Sylwetka Ignacego Krasickiego.	Pogadanki na lekcjach języka polskiego, lekcjach do dyspozycji wychowawcy klasy, historii, plastyki muzyki, zajęcia zintegrowane w klasach I – III. Święto Szkoły. Redagowanie gazetki ściennej poświęconej patronowi. Urządzenie wystawki tematycznej. Akademia.		Uczeń zna patrona szkoły.	cały rok
2	Jak wygląda sztandar szkoły?	Pogadanki na lekcjach do dyspozycji wychowawcy klasy, historii.		Przygotowanie uczniów do pocztu sztandarowego. Odpowiednie zachowanie się uczniów w obecności sztandaru szkoły.	

Utwory literackie (obrazy i filmy) o tematyce historyczno - patriotycznej					
1	Poznajemy elementy z dziejów Polski. Powstanie państwa polskiego.	Zapoznanie się z legendą powstania państwa polskiego. Uroczystości klasowe, akademia, recytacja wierszy, śpiewanie piosenek, korzystanie ze źródeł historycznych.	I-III	Znajomość elementów dziejów Polski.	cały rok
2	Rocznica Konstytucji 3 Maja.	Uroczysta akademia, spotkanie z kombatantem, zajęcia Akademia, zajęcia.	I-VIII		
3	Pamiętamy o rocznicach: wybuchu II wojny światowej, odzyskania niepodległości.		I-VIII		
Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej					
1	Pamiętamy o miejscach pamięć narodowej.	Wycieczka do miejsc pamięci narodowej, palenie zniczy z okazji; rocznicy wybuchu II wojny światowej, Święta Zmarłych, Święta Niepodległości, Miesiąca Pamięci Narodowej.	I-VIII	Uczeń właściwie i z godnością zachowuje się w miejscach pamięci narodowej.	IX XI IV
Sylwetki wielkich Polaków (artystów, uczonych, polityków, żołnierzy)					
1	Polacy, których warto poznać.	Redagowanie cyklu gazetki ściennych o sławnych Polakach. Pogadanki na lekcjach języka polskiego, lekcjach do dyspozycji wychowawcy klasy, historii, plastyki muzyki, zajęcia zintegrowane w klasach I – III.	I-VIII	Uczeń zna sylwetki sławnych Polaków, jest dumny ze swojej przynależności narodowej.	cały rok
Podstawowe zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich					
1	Wybrane zagadnienia z Deklaracji Praw Dziecka, Statutu i regulaminów. Właściwe zachowanie w różnych sytuacjach życiowych. Promowanie bezpieczeństwa w sieci.	Dyskusja, pogadanka wyjaśniająca, drama, gazetka ścienna.	I-VIII	Zna swoje prawa i obowiązki. Potrafi zachować się adekwatnie do danej sytuacji.	cały rok
2		Omówienie zagadnień w czasie lekcji do dyspozycji wychowawcy klasy, wspólne spotkania uczniów i rodziców z wychowawcą klasy. Spektakle profilaktyczne, pogadanki.		Zna konsekwencje niewłaściwego korzystania z Internetu.	
3					
Problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób chorych i starszych					
1	"Inny" to nie znaczy gorszy.	Co robić, aby każdy czuł się z nami dobrze? - Pogadanka, inscenizacja, drama, działalność plastyczna. Udział w akcjach charytatywnych: „Góra grosza”, „Antoniański Dar Serca”, Pomoc Ukrainie, akcje org. przez PCK, Caritas, ZHP. Wolontariat.	I-VIII		cały rok
2	Sposoby niesienia pomocy ludziom samotnym, chorym, starszym i niepełnosprawnym.				
3	Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.				

5.1. Ceremoniał szkolny

Ceremoniał szkolny jest zbiorem ustanowionych i obowiązujących w szkole norm dotyczących zachowania się w czasie uroczystości szkolnych oraz stosunku społeczności szkolnej do symboli narodowych i szkolnych. Ceremoniał nawiązuje do tradycji szkoły, kształtuje w uczniach postawy patriotyczne i uczy szacunku do tradycji narodu polskiego

5.2. W skład uroczystości tworzących ceremoniał szkolny wchodzi:

- 1) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- 2) pasowanie na ucznia klasy pierwszej, „Świetliczaka” i czytelnika biblioteki
- 3) obchody Święta Szkoły
- 4) uroczyste zakończenie roku szkolnego klas I-VIII
- 5) obchody świąt narodowych, okolicznościowych, regionalnych i miejskich.

5.3. Podczas uroczystości szkolnych uczniowie występują w strojach odświętnych (uczniowie: biała koszula, ciemne długie spodnie, uczennice: biała bluzka, ciemna spódnica).

5.4. Symbole narodowe

- 1) Godło, flaga i hymn są symbolami naszego państwa, do których należy odnosić się z należną czcią i szacunkiem. Symbole narodowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami stowarzyszeń, miast, organizacji krajowych i międzynarodowych.
- 2) Hymn państwowy jest pieśnią patriotyczną, stanowiącą odbicie i uzewnętrznienie poczucia wspólnoty i odrębności narodowej. Wykonuje się go podczas uroczystości państwowych i świąt narodowych. Hymn powinien być śpiewany przez wszystkich zgromadzonych na uroczystości. Podczas wykonywania hymnu obowiązuje postawa zasadnicza, zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy /mężczyźni/.
- 3) Godło umieszczone jest w salach lekcyjnych na ścianie w miejscu widocznym.
- 4) Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w:
 - a) święta państwowe
 - b) wybory parlamentarne, prezydenckie, samorządowe
 - c) inne uroczystości wynikające z ceremoniału szkolnego
 - d) podczas żałoby narodowej.

Na fladze nie wolno umieszczać ani przyczepiać do niej żadnego znaku, litery, słowa, liczby, czy jakiegokolwiek rysunku. W przypadku żałoby narodowej przymocowuje się do drzewca flagi państwowej czarną wstęgę.

5.5. Symbole szkoły

- 1) Szkoła Podstawowa nr 4 w Jaśle posiada:
 - a) patrona
 - b) sztandar.
- 2) Patronem szkoły jest Ksiądz Biskup Ignacy Krasicki. Jego droga i postawa życiowa - człowieka prawego, uczciwego i dążącego do poznania prawdy dążącego do poznawania prawdy – jest ze wszech miar godna szacunku i stanowi wzór do naśladowania dla członków społeczności szkolnej.
- 3) Sztandar na którym widnieje nazwa szkoły, jej imię oraz wizerunek patrona uczy godnej postawy i zobowiązuje do przejmowania zasad postępowania Patrona Szkoły. Dla społeczności szkolnej sztandar szkolny jest symbolem Polski, narodu oraz „Małej Ojczyzny”, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko.

4) Sztandar szkoły wprowadzany jest na uroczystości wynikające z ceremoniału szkolnego oraz poza szkołą, na zaproszenie innych szkół i instytucji.

5) Sztandar szkoły przechowywany jest w gabinecie dyrektora w zamkniętej gablocie.

5.6. Poczet sztandarowy

1) Sztandarem opiekuje się poczet sztandarowy. Tworzą go:

- a) chorąży – uczeń klasy ósmej lub siódmej
- b) asysta – dwie uczennice klas ósmych lub siódmych

2) Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły. Opiekun pocztu dba o właściwą celebrację sztandaru i zgodny z ceremoniałem przebieg uroczystości na terenie szkoły i poza nią.

5.7. Postawa pocztu sztandarowego i chwyt sztandaru

1) W trakcie uroczystości z udziałem pocztu sztandarowego ustala się następujące postawy i chwyt:

Postawa	Opis chwytu sztandaru
„bacność”	Sztandar oparty na trzewiku drzewca przy prawej nodze. Drzewce przytrzymywane prawa ręką chorążego powyżej pasa. Lewa ręka opuszczona wzdłuż ciała.
„spocznij”	Sztandar trzymany przy prawej nodze jak w postawie „bacność”. Chorąży i asysta w postawie spocznij
„na ramię”	Chorąży kładzie drzewce prawa ręką (pomaga lewą) na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45 stopni. Płat sztandaru powinien być oddalony od barku przynajmniej na szerokość dłoni.
„salutuj”	Wykonuje się z postawy „prezentuj” lub „na ramię”; chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla sztandar w przód do 4 stopni. Po zakończeniu salutowania sztandar wraca do postawy „spocznij”.

2) W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45% i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu.

3) W trakcie Mszy Św. lub innego nabożeństwa członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „bacność” lub „spocznij”.

4) Salutowanie sztandaru następuje podczas każdego podniesienia Hostii oraz w innych, ważnych okolicznościach:

- a) podczas hymnu narodowego
- b) podczas podnoszenia flagi państwowej na maszt
- c) podczas opuszczania trumny do grobu
- d) podczas minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci
- e) podczas składania wieńców, kwiatów i zapalania zniczy przez delegacje.
- f) Po podejściu do ołtarza i przy odejściu od ołtarza

5) W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem.

5.8. Komendy dla poczty sztandarowej oraz uczestników podczas uroczystości, w których przewidziano udział sztandaru

1) Rozpoczęcie uroczystości i wprowadzenie sztandaru

Lp.	Komendy i ich kolejność	Opis zachowania się Uczestników po komendzie	Poczet sztandarowy	Sztandar
1.	„Proszę o powstanie”	Uczestnicy wstają	Przygotowanie do wejścia	Postawa „na ramię”
2.	„Baczność, sztandar wprowadzić”	Postawa „baczność”	Wprowadzenie sztandaru, zajęcie ustalonego miejsca	Postawa „na ramię”, postawa „spocznij”
3.	„Do hymnu”	Postawa „baczność”	Postawa „baczność”	Postawa „salutuj”
4.	„Po hymnie”	Postawa „spocznij”	Postawa „spocznij”	Postawa „spocznij”
5.	„Proszę usiąść”	Uczestnicy siadają	Postawa „spocznij”	Postawa „spocznij”

2) Zakończenie uroczystości i wyprowadzenie sztandaru

Lp.	Komendy i ich kolejność	Opis zachowania się Uczestników po komendzie	Poczet sztandarowy	Sztandar
1.	„Proszę o powstanie”	Uczestnicy wstają	Postawa „spocznij”	Postawa „spocznij”
2.	„Baczność, sztandar wyprowadzić”	Postawa „baczność”	Postawa „baczność”, wyprowadzenie sztandaru	Postawa „baczność”, „na ramię”.
3.	„Spocznij, proszę usiąść”	Uczestnicy siadają		

5.9. Rota ślubowania uczniów klas pierwszych:

Ślubuję:

- *Być dobrym Polakiem.*
- *Dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły.*
- *Pilnie się uczyć.*
- *Kochać Ojczyznę.*
- *Starać się być dobrym kolegą.*
- *Swym zachowaniem sprawiać radość rodzicom i nauczycielom.*
- *Godnie pielęgnować ideały głoszone przez patrona naszej szkoły – biskupa Ignacego Krasickiego.*

6. EDUKACJA PROZDROWOTNA I PROFILAKTYKA

Cele edukacyjne:

Nabywanie umiejętności dbania o swoje zdrowie, potrzeby i bezpieczeństwo.

Zadania nauczyciela i szkoły:

1. Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu.
2. Rozbudzanie zainteresowań dziecka własnym zdrowiem i rozwojem, ułatwianie nabywania podstawowych umiejętności dbania o swoje zdrowie.
3. Podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających różnym zagrożeniom.

Treści	Sposoby realizacji	Klasa	Osiągnięcia	Uwagi	
Higiena ciała, odzieży, obuwia, miejsca pracy i wypoczynku					
1	Dlaczego i w jaki sposób dbać o higienę osobistą i higienę jamy ustnej?	Wycieczka do gabinetu stomatologicznego, film, pogadanka. Nauka piosenki, spotkanie z higienistką szkolną, projektowanie stroju, pokaz. Fluoryzacja. Program „Zwalcz wszawicę w szkole”. Pomiary.	I-VIII	Dbanie o zdrowie i współpraca z dorosłymi w tym zakresie. Rozróżnianie czynników wpływających pozytywnie i negatywnie na zdrowie i rozwój. Wyrabianie nawyków higienicznych. Zna sposoby właściwego odpoczywania. Zna zasady organizowania sobie pracy. Uczniowie wiedzą jak nosić maseczki i przyłbice. Dbają o higienę poprzez częste i dokładne mycie rąk oraz ich dezynfekcję. Zachowują dystans społeczny. Wiedzą jak zachować się w przypadku złego samopoczucia.	cały rok
2	Mieszkanie jako miejsce pracy i wypoczynku. Zasady higieny pracy. Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Zabawa- urządzamy swoje mieszkanie, planowanie rozmieszczenia różnych mebli. Jak organizować naukę?			
3	Bezpieczne i higieniczne zasady pracy w okresie trwania pandemii koronawirusa COVID – 19.	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem.			
4.	Podejmowanie zachowań w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID- 19	Poznanie podstawowych wiadomości o koronawirusie. Zapoznanie z regulaminem pracy szkoły w okresie pandemii. Pogadanki o sposobach mycia rąk, dezynfekcji, zastraniania ust i nosa oraz zachowania w grupie. Przestrzeganie ustalonych zasad zachowania na terenie szkoły.			
Bezpieczeństwo na drodze, podczas gier i zabaw ruchowych; pierwsza pomoc w niektórych urazach					
1	Jestem wzorowym pieszym.	Spotkanie z pracownikami ruchu drogowego, wycieczka, ćwiczenia praktyczne na skrzyżowaniu ulic, inscenizacja, drama, działalność plastyczno-techniczna, ćwiczenia	I-VIII	Rozpoznawanie zagrożeń i umiejętne reagowanie na nie.	cały rok

2	Będę rowerzystą - zasady poruszania się na rowerze po drogach publicznych.	w rozpoznawaniu znaków drogowych. Program "Bezpieczna droga do szkoły"	I - III	Znajomość zasad ruchu drogowego.	
3	Zasady zachowania się w środkach komunikacji publicznej.	Egzamin na kartę rowerową.	IV		
4	Ruch na jezdni, a miejsce zabaw.		III-VIII		
5	Kiedy korzystamy z pomocy lekarza i pielęgniarki?	Wizyta w gabinecie lekarskim, spotkanie z lekarzem-wywiad, ćwiczenia w opatrywaniu skaleczeń, obserwacja.	III-VIII	Znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy.	
6	Kiedy i jak wzywamy pogotowie ratunkowe?	Realizacja programu „Ratujemy i uczymy ratować”.	I-VIII	Umiejętność udzielania pierwszej pomocy.	
Zabawy ruchowe i rekreacja, organizacja odrabiania lekcji i czasu wolnego; prawidłowa postawa ciała					
1	Czas wolny.	Film, wycieczka krajoznawczo-turystyczna, układanie planu dnia.		Umiejętności planowania zajęć w ciągu dnia i organizacja czasu wolnego.	
2	Ulubione zajęcia.	Udział w zajęciach zespołów korekcyjnych i ćwiczeniach śródlekcyjnych.		Rozumienie znaczenia prowadzenia odpowiedniego trybu życia.	
3	Plan dnia ucznia.			Uczeń dba o swoją sylwetkę.	
4	Niwelowanie wad postawy.				
5	Promocja zdrowego stylu życia.	Lekcje wychowania fizycznego. Pozalekcyjne zajęcia sportowe. Tworzenie kół zainteresowań z uwzględnieniem potrzeb uczniów. Organizowanie wycieczek, rajdów, zielonych szkół, wyjazdów na basen, dyskotek, wyjść do kina i teatru, imprez klasowych np. andrzejki, mikołajki, walentynki. Realizowanie Szkolnego Programu Promocji Zdrowia. Ogólnopolska Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł”.	I-VIII		IX-VI
PRZECIWDZIAŁANIE WSZELKIM PRZEJAWOM AGRESJI					
1	Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią	Całodobowa obserwacja zachowań uczniów w szkole i na terenie szkoły -monitoring. Przeprowadzanie dzieci świetlicowych klas I-III a) Pomiędzy budynkami A i B zgodnie z organizacją pracy szkoły b) pomiędzy świetlicą szkolną a wyznaczonymi dla nich klasopracowniami.	I-VIII	Zna swoje prawa i obowiązki. Potrafi zachować się adekwatnie do danej sytuacji.	
2	Współpraca z KPP w Jaśle w ramach	Spotkania informacyjno - profilaktyczne, prelekcje,			cały rok

3	<p>programu „Bezpieczna szkoła”, „Razem bezpieczniej”</p> <p>Działania informacyjno - profilaktyczne na rzecz szkoły i środowiska</p>	<p>wywiady.</p> <p>Organizowanie Dni Otwartych PPP pod hasłem: „Stop przemocy w naszej szkole” : spotkania pracownikami PPP. Sporządzenie wykazu instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy. Rozpowszechnianie wśród uczniów materiałów informacyjnych i audiowizualnych dotyczących zagrożeń (ulotki, gazetki ścienne)</p>		<p>Zna konsekwencje niewłaściwego działania, zagrożenia</p>	
<p>Poznanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi, niewybuchami i niewypałami</p>					
1 2 3 4	<p>Jak zachować się w czasie pożaru?</p> <p>Przyczyny powstawania pożarów, skutki i sposoby zapobiegania im.</p> <p>Propagowanie zdrowego stylu odżywiania i skutki niewłaściwego żywienia.</p> <p>Jaki wpływ na nasze zdrowie ma stosowanie używek: dopalaczy, alkoholu, papierosów narkotyków i innych środków odurzających</p>	<p>Wycieczka do straży pożarnej, ćwiczenia w gaszeniu płomienia (świecy), film, wywiad, spotkania z policjantami, pracownikami straży miejskiej, straży pożarnej.</p> <p>Pogadanki w ramach lekcji wychowawczych w klasach I- VIII. Zajęcia w świetlicy szkolnej.</p> <p>Pogadanki na lekcjach do dyspozycji wychowawcy, spotkania z pedagogiem, Spektakle profilaktyczne. Udział w kampanii na rzecz inicjatyw antydopalaczowych „Dopalacze kradną życie”. W ramach profilaktyki rówieśniczej sama młodzież angażuje się w działania profilaktyczne i zachęca innych do życia bez uzależnień. Organizacja Dnia „Młodzi wolni bez uzależnień” w ramach programu „Agresji – stop”: Konkurs, Gazetki szkolne, Spotkanie z pracownikami PPP, Policji, Sądu. Rozpowszechnianie wśród uczniów materiałów informacyjnych i audiowizualnych dotyczących zagrożeń (projekcja filmów wideo, akademie szkolne, spektakle teatralne, ulotki,</p>	I-VIII	<p>Znajomość przepisów przeciwpożarowych.</p> <p>Zna zasady właściwego odżywiania się. Zna skutki złych nawyków żywieniowych.</p> <p>Zna szkodliwość stosowania używek. Potrafi zachować się asertywnie, gdy będzie namawiany do stosowania używek. Kształtowanie świadomości negatywnych skutków używania substancji szkodliwych, wyrobienie postawy asertywności.</p>	cały rok

5	Diagnoza środowiska szkolnego	<p>gazetki ścienne).</p> <p>Ogólnopolski program antynikotynowej „Nie pal przy mnie, proszę!”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”.</p> <p>Przeprowadzenie anonimowej ankiety mającej na celu zmonitorowanie spożywania alkoholu i palenia papierosów przez dzieci.</p>			
Ochrona przed zagrożeniami naturalnymi i cywilizacyjnymi					
1	Rozwiązywanie konfliktów i zapobieganie agresji, autoagresji, demoralizacji i pornografii.	<p>Zapoznanie ze szkolnym systemem oceny z zachowania.</p> <p>Prowadzenie lekcji wychowawczych.</p> <p>Pedagogizacja rodziców.</p> <p>Dyskusje i pogadanki.</p> <p>Spektakle profilaktyczne.</p>		<p>Zna system oceniania zachowania. Wie jak rozwiązywać sytuacje konfliktowe.</p> <p>Rozpoznaje i nazywa zachowania agresywne oraz egoistyczne. Potrafi odrzucać przemoc i zachowywać się asertywnie w sytuacjach konfliktowych.</p>	cały rok
2	Jak radzić sobie z trudnościami w nauce i z przystosowaniem w grupie?		I–VIII	<p>Wie, gdzie szukać pomocy i wsparcia w razie trudności w nauce,</p> <p>Korzysta pomocy koleżeńskiej.</p> <p>Rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia.</p> <p>Zna metody uczenia się pomagające w przyswajaniu wiedzy.</p>	
3	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	<p>Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych każdego ucznia.</p> <p>Organizacja pomocy koleżeńskiej.</p> <p>Praca w zespołach wyrównawczych. Współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, pedagogiem szkolnym, rodzicami.</p> <p>Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty</p>			
4	Dbanie o bezpieczeństwo w szkole.	<p>Jak wspierać uczniów po pandemii?</p>		<p>zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów</p>	
5	Bezpieczne korzystanie ze współczesnych środków informacyjno-komunikacyjnych.	<p>Zaznajomienie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi.</p> <p>Pogadanki o higienie pracy i odpoczynku między lekcjami.</p> <p>Podanie regulaminów pracowni szkolnych.</p> <p>Zaznajomienie z zasadami korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły.</p> <p>Pogadanki.</p> <p>Akcje propagandowe.</p> <p>„Dzień bezpiecznego Internetu”.</p>		<p>Zna zasady bezpiecznego korzystania z pracowni szkolnych i urzędzeń.</p> <p>Wie jak zachowywać się podczas przerw, zajęć wychowania fizycznego i w przypadku zagrożenia.</p> <p>Umie właściwie odpoczywać w czasie przerw.</p> <p>Wie jak bezpiecznie korzystać z Internetu i telefonu. Zna regulamin</p>	

6	Diagnozowanie i zwalczanie przejawów cyberprzemocy.	Spektakle profilaktyczne.		korzystania z telefonów na terenie szkoły.	
7	Opieka zdrowotna i socjalna.	Spotkania z ekspertami.		Znajomość różnych form pomocy.	
8	Pedagogizacja nauczycieli i rodziców.	Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej. Badania kontrolne i przeglądy czystości przez higienistkę szkolną. Udział w akcjach charytatywnych.		Dbanie o czystość i własne zdrowie. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz potrzebujących.	
9	Współpraca z instytucjami	Zebrania z rodzicami. Szkolenia Rady pedagogicznej. Udział w spektaklach profilaktycznych. Pogadanki. Zapoznanie uczniów i rodziców z aktami prawnymi w edukacji.		Wiedza na tematy dotyczące procesu wychowania i działań profilaktycznych. Znajomość przepisów i aktów prawnych.	
10	Badania, diagnoza oraz analiza trudności pojawiających się u uczniów.	Współpraca z KPP, spotkania z policjantami. Współpraca z Sądem Rodzinnym. Interweniowanie w sytuacjach kryzysowych. Współpraca ze Strażą Pożarną. MOPS. Opracowywanie i przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów, nauczycieli i rodziców. Przeprowadzenie sondażowych badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących diagnozy poczucia bezpieczeństwa w szkole.		Znajomość instytucji udzielających pomocy oraz prowadzących działania profilaktyczne. Zapoznanie z wynikami badań, ustalanie wniosków do pracy. Opracowanie raportu w I i II półroczu.	

**7. WŁĄCZENIE W ŻYCIE SZKOŁY NOWYCH UCZNIÓW
I RODZICÓW BĘDĄCYCH OBYWATELAMI UKRAINY,
UWZGLĘDNIAJĄCE ICH POTRZEBY WYCHOWAWCZE
I PROFILAKTYCZNE, A TAKŻE ZWIĄZANE Z NIMI CZYNNIKI
RYZYKA I CHRONIĄCE.**

Działania w szkole	Działania w klasie
<p>1) Przygotowanie nauczycieli do rozmów z uczniami na temat wojny, uchodźstwa, bieżących wydarzeń, w tym również w sytuacji śmierci członków rodziny uczniów z Ukrainy, np. warsztaty z psychologiem, dzielenie się doświadczeniami, obawami, trudnościami - wspólne rozwiązywanie problemów, rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacji potencjalnych konfliktów rówieśniczych.</p> <p>2) Wzmocnienie kompetencji nauczycieli oraz ich umiejętności w zakresie pracy z klasą zróżnicowaną, np. szkoleniowa rada pedagogiczna na temat pracy z uczniem cudzoziemskim, metod pracy ułatwiających indywidualizację kształcenia.</p> <p>3) Rozwijanie postaw prospołecznych, solidarności, empatii i udzielania wsparcia potrzebującym, np. szkolny wolontariat, zbiórki, lokalne akcje pomocowe.</p> <p>4) Wykorzystanie inicjatyw uczniowskich, np. poprzez działalność samorządu uczniowskiego w zakresie możliwych form pomocy i wsparcia dla kolegów z Ukrainy.</p> <p>5) Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców - warsztaty, prelekcje, spotkania psychoedukacyjne.</p> <p>6) Integracja całej szkolnej społeczności wokół wspólnych wartości - włączanie rodziców uczniów w działania, np. warsztaty dla rodziców, jak rozmawiać z dziećmi o bieżących wydarzeniach w Ukrainie, spotkania informacyjne w klasach na temat organizacji pracy szkoły, działania i imprezy rozwijające tolerancję, poszanowanie różnorodności, wielokulturowości, np. Festiwal różnorodności, Dzień różnych kultur, Piknik europejski itp.</p> <p>7) Współpraca z radą rodziców w zakresie organizacji pracy szkoły, możliwości pomocy uczniom z Ukrainy i ich rodzinom.</p>	<p>1) W organizacji godzin prowadzonych przez wychowawcę klasy warto poświęcić czas na rozmowy z uczniami na temat zgłaszanych przez nich problemów, bieżącej sytuacji, warsztatów/wspólnej debaty, jak możemy pomóc nowemu koledze, na jakie trudności może natrafiać osoba nieznająca języka polskiego.</p> <p>2) Przeprowadzenie zajęć „Poznajmy się”, np. każdy uczeń może przygotować formę prezentacji, wystąpienia na temat swojej osoby (co lubi, czego nie lubi, jakie ma zainteresowania itp.); warto stworzyć „porfolio klasy”, np. na tablicy umieścić fotografie uczniów z imionami, opisem ich mocnych stron, zainteresowań, jeśli w klasie uczy się uczeń z Ukrainy, warto zapisać te informacje w języku polskim i ukraińskim, w początkowym okresie uczniowie i nauczyciele mogą również używać etykiet indywidualnych z imionami (np. wypisanymi na samoprzylepnej taśmie).</p> <p>3) Wprowadzenie zasady zmiany miejsc uczniów w ławkach, co może sprzyjać lepszej współpracy wszystkich uczniów i ich zaangażowaniu w koleżeńską pomoc dla ucznia z Ukrainy.</p> <p>4) Aranżowanie sposobów wspólnego spędzania czasu podczas przerw, spędzania wolnego czasu i aktywności poza szkołą.</p> <p>5) Włączanie podczas zajęć elementów humoru, gier i zabaw zespołowych niewymagających użycia języka, np. zagadki logiczne zilustrowane graficznie lub opartych na języku, np. wyszukiwanie różnic i podobieństw w języku polskim i ukraińskim, tworzenie i odgadywanie słów z liter pochodzących z obu alfabetów, zapisanie tematu lekcji w języku ukraińskim itd.</p> <p>6) Organizowanie pracy w parach, małych grupach, umożliwiających wchodzenie w interakcje.</p> <p>7) Rozwijanie kompetencji interpersonalnych uczniów, np. warsztaty dla klas, godziny wychowawcze, dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje komunikacyjne, społeczno-emocjonalne, umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p> <p>8) Lekcje wychowawcze/warsztaty poświęcone korzystaniu z Internetu, mediów społecznościowych i wiarygodnych źródeł informacji, uważnego, krytycznego podejścia do treści, w tym zamieszczanych przez uczniów, edukacja prawna uczniów, przeciwdziałanie mowie nienawiści, cyberprzemocy.</p>

8. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO, WSKAZANIE PODMIOTÓW WSPIERAJĄCYCH, WYRÓŻNIENÍ, CERTYFIKATÓW, REALIZOWANYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

1) Współpraca ze środowiskiem

Realizacja zadań programu wychowawczo-profilaktycznego w znacznym stopniu umożliwiła realizację działań we współpracy ze środowiskiem, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie wymagań wobec szkół i placówek oraz przyniosła pozytywne efekty w zakresie. Szkoła współpracuje:

Nazwa działania	Nazwa instytucji, z którą szkoła współdziała	Efekty współpracy
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; wsparcie finansowe ze składek rodziców i darowizn. Edukacja patriotyczna, kulturalna, ekologiczna, obywatelska (Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw obywatelskich);	Rada Rodziców	Uczestniczy we wszystkich aspektach życia szkolnego, pomaga w przygotowywaniu uroczystości szkolnych i klasowych, bierze udział w opracowywaniu programów i planów pracy szkoły, itp.
Edukacja patriotyczna, kulturalna, ekologiczna, obywatelska (Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw obywatelskich);	UM Jasła, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy Jasło	Udział w akcjach, programach patriotycznych, ekologicznych, kulturalnych, obywatelskich, charytatywnych, obchodach i uroczystościach rocznicowych.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; profilaktyka, bezpieczeństwo; edukacja patriotyczna.	Powiatowa Komenda Policji	Pracownicy Policji pomagają w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wygłaszają pogadanki dla uczniów, zabezpieczają imprezy i wyjazdy uczniów na wycieczki – kontrola autokarów.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; profilaktyka, bezpieczeństwo; edukacja patriotyczna.	Państwowa Straż Pożarna	Pokazy dla uczniów sprzętu strażackiego, wycieczki do Komendy PSP, konkursy; przeglądy sprzętu.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza;	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaśle	Pracownicy Poradni służą pomocą w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, chętnie przyjmują zaproszenia na spotkania z rodzicami i lekcje wychowawcze.
Współpraca wychowawczo – opiekuńcza; profilaktyka; edukacja obywatelska.	Sąd Rodzinny	Współpracujemy w zakresie spraw związanych z zaniedbaniem wychowawczym dzieci ze strony domu

		rodzinnego. Kuratorzy sądowi.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; kulturalna. Edukacja patriotyczna, kulturalna, ekologiczna, obywatelska (Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw obywatelskich);	Parafia pw. Świętego Antoniego i Klasztor Ojców Franciszkanów w Jaśle	Wspólnie organizujemy uroczystości kościelne z okazji święta szkoły, rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego. Nasi uczniowie aktywnie działają w grupach oazowych, angażują się w działalność charytatywną.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw obywatelskich;	Jasielski Dom Kultury	Korzystamy z oferty kulturalnej JDK (przedstawienia teatralne, wystawy tematyczne, szkolenia, imprezy).
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw obywatelskich;	Miejska Biblioteka Publiczna	Współpracujemy w realizacji akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, korzystaliśmy z oferty filmu promocyjnego „Skok przez wieki”. Wspólna organizacja spotkań z autorami literatury dziecięcej.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; kulturalna,	Przedszkole Miejskie nr 6	przedszkolaki uczestniczą w niektórych zajęciach lekcyjnych i bibliotecznych oraz w szkolnych akademiach, integracja środowiska.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; kulturalna	Telewizja „Jasło”	przygotowujemy programy prezentujące różne formy działalności szkoły, które następnie pokazywane są na antenie Telewizji „Jasło”.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; rozwój sportu	MOSiR w Jaśle	współpraca w organizacji zawodów sportowych, umożliwienie młodzieży rozwijania zdolności i zainteresowań różnymi dyscyplinami sportowymi.
Współpraca kulturalna, wychowawcza	Klub Seniora na Osiedlu Kopernika	Udział uczniów uroczystościach organizowanych dla seniorów
Współpraca kulturalna, wychowawcza	Uniwersytet Trzeciego Wieku	spotkania rady programowej/grup tematycznych.
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza;	ZHP	drużyny: harcerska i zuchowa, siedziba w szkole, udział w szkolnych imprezach, wykorzystanie szkolnej infrastruktury.
Współpraca kulturalna, wychowawcza.	SMJiR	udział w konkursach, pisanie artykułów.
Współpraca wychowawczo – opiekuńcza; profilaktyka. Rozwój wartości społecznych, etycznie – moralnych, osobowych - życia codziennego, postaw	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Prowadzenie wolontariatu; zbiórki charytatywne, działalność PCK, Caritas

obywatelskich;		
Współpraca dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcza; kulturalna, sportowa.	Współpraca z innymi szkołami	oddelegowanie pracowników do pracy w komisjach konkursowych i egzaminacyjnych; udział w imprezach organizowanych przez inne szkoły np. zawodach sportowych, konkursach.

2) POSIADANE CERTYFIKATY:

- Certyfikat SZKOŁY ŁOWCY TALENTÓW
- Certyfikat WIARYGODNA SZKOŁA PODSTAWOWA
- Certyfikat SZKOŁA PRZYJAZNA UTALENTOWANYM UCZNIOM
- Certyfikat NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO ZŁOTA SZKOŁA NBP

3) PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W SZKOLE

I Programy realizowane w klasach I-III

1. „Nie pal przy mnie proszę” – program edukacji antytytoniowej.
2. „Ratujemy i Uczymy Ratować” – program pod patronatem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
3. Program profilaktyczno-wychowawczy.
4. „Owoce w szkole” – program ogólnopolski.
5. „Szlanka mleka” – program ogólnopolski.
6. „Bezpieczny Puchatek” – klasy I

II Programy realizowane w świetlicy szkolnej

1. Program edukacyjny z profilaktyki uzależnień Andrzeja Kołodziejczyka – mgr Bożena Lechowicz.
2. „Można inaczej” – mgr Barbara Worwa,

III Programy realizowane w klasach IV-VIII

1. „Znajdź właściwe rozwiązanie” – Państwowa Inspekcja Sanitarna klasy szóste – mgr Bożena Lechowicz.
2. „Agresji – stop” – innowacja wychowawczo - profilaktyczna - mgr Bożena Lechowicz.
3. „Trzymaj formę!” – Państwowa Inspekcja Sanitarna klasy V-VIII – mgr Renata Dzik, mgr Rafał Maczuga
4. Prelegentka Działu Edukacji i Profilaktyki Procter & Gamble Operations Polska Sp. z o.o. kontynuuje coroczny program edukacji profilaktycznej dla dziewcząt klas V- VIII „MIĘDZY NAMI KOBIETKAMI”.
5. „Zachowaj trzeźwy umysł” ogólnopolska kampania - mgr Bożena Lechowicz.
6. „A.R.T. –Trening zastępowania agresji” - mgr Bożena Lechowicz
7. Program profilaktyki czerniaka – klasa VII – Barbara Czernecka

9. REALIZACJI ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 22 STYCZNIA 2018 R. W SPRAWIE ZAKRESU I FORM PROWADZENIA W SZKOŁACH I PLACÓWKACH SYSTEMU OŚWIATY DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ, EDUKACYJNEJ, INFORMACYJNEJ I PROFILAKTYCZNEJ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Rodzaj działalności	Działania	Realizacja działalności
<p>Działalność wychowawcza</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ współpraca z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia ♦ kształtowanie hierarchii wartości, w której zdrowie należy do jednych z najważniejszych w życiu ♦ promowanie zdrowego stylu życia ♦ kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, w tym budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych ♦ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów ♦ rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ na podstawie diagnozy nauczyciel lub wychowawca, w uzgodnieniu z dyrektorem, wybiera formę, w której realizuje działalność, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> » interaktywne wykłady » warsztaty » treningi umiejętności » projekty » debaty » szkolenia » spektakle teatralne » spoty » kampanie społeczne » happeningi » pikniki edukacyjne
<p>Działalność edukacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ stałe poszerzanie i ugruntowywanie wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne, oraz postępowania w tego typu przypadkach ♦ kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, krytycznego myślenia i podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ szkoła lub placówka prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, współpracując z przedstawicielami państwowych wojewódzkich i powiatowych inspektorów

	<ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych, ochrony zdrowia psychicznego 	<p>sanitarnych, Policji oraz jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi podstawową opiekę zdrowotną, opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień</p>
<p>Działalność informacyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczanie rzetelnych i aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych • opracowanie oferty pomocy specjalistycznej dla uczniów • zapoznanie uczniów i rodziców z prawnymi konsekwencjami naruszania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii • zapoznanie uczniów i rodziców z konsekwencjami zachowań ryzykownych • opracowanie lub uaktualnienie procedur postępowania nauczycieli i wychowawców, a także metod współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • realizując działania, szkoła lub placówka: <ul style="list-style-type: none"> » wykorzystuje rekomendowane programy profilaktyczne oraz promocji zdrowia psychicznego » dostosowuje ich wybór do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych
<p>Działalność profilaktyczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowanie działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programów profilaktycznych i promujących zdrowie psychiczne • rozwijanie zainteresowań, pasji i uzdolnień uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (motywowanie do nauki) w ramach zajęć edukacyjnych oraz przygotowanej oferty zajęć pozalekcyjnych • kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych środków zagrażających zdrowiu i życiu ucznia, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego 	

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych ♦ włączanie, w razie potrzeby, do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych 	
--	--	--

10. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”. Zajęcia w ramach RapSTEAM. Popularyzacja robotyki i programowania z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Kształcenie i rozwój umiejętności obsługi sprzętu audiowideo, tworzenia własnych materiałów i ich wykorzystania w procesie nauczania.

ROZDZIAŁ IV

Wizerunek absolwenta naszej szkoły

Sfera fizyczna	Sfera emocjonalna	Sfera intelektualna	Sfera aksjologiczna	Sfera społeczna
dba o bezpieczeństwo własne i innych	wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów	jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych	w swoim postępowaniu dąży do prawdy	potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole
jest aktywny fizycznie	jest zdolny do dokonywania właściwych wyborów	posługuje się językami obcymi nowożytnymi	jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury	potrafi skutecznie porozumiewać się i nawiązywać relacje z rówieśnikami i dorosłymi
promuje zdrowy styl życia	jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi; ma szacunek do rodziny i świadomość, że jest ona najważniejsza.	twórczo myśli	zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu	jest kulturalny
nie ulega nałogom	potrafi stale się uczyć i doskonalić	jest człowiekiem tolerancyjnym	jest obowiązkowy i samodzielny	nie ulega nałogom
świadomie korzysta z nowinek technicznych (TIK)	jest ciekawy świata	jest uczciwy i prawy, jest altruistą	w przemyślany sposób planuje i kieruje swoją karierą zawodową	świadomie korzysta z nowinek technicznych (TIK)
	Stara się być pracowity, odpowiedzialny, obowiązkowy i systematyczny.	wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne	Jest przygotowany do podjęcia nauki w kolejnym etapie kształcenia.	Jest świadomy konieczności dbania o środowisko naturalne i szuka sposobów jego ochrony.
Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).	Stara się opanowywać własne emocje. Rozwija swoje zainteresowania i pasje.	Zna różne zagrożenia cywilizacyjne i wie, jak się przed nimi ustrzec.	Zna prawa i obowiązki ucznia wynikające z Konwencji o Prawach Dziecka, Statutu Szkoły, szkolnych regulaminów i zarządzeń.	
Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego		Zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem		

ROZDZIAŁ V – Podsumowanie:

- Nauczyciele, uczniowie, rodzice, środowisko lokalne, organ prowadzący i organ nadzorujący są dla siebie partnerami w codziennym realizowaniu nadrzędnego celu, jakim jest wszechstronny rozwój i wychowanie dzieci.
- Wszystkie podmioty szkoły znają swoje prawa i obowiązki zawarte w statucie oraz szkolnych regulaminach i je przestrzegają.
- Najważniejszym elementem procesu wychowawczo - profilaktycznego jest systematyczna, odpowiedzialna, twórcza praca, oparta na współpracy, wzajemnym szacunku, akceptacji i zaufaniu, przynosząca zadowolenie, radość i satysfakcję wszystkim tym, którzy w tym procesie uczestniczą.

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Jaśle na rok szkolny 2023/2024 został uzgodniony i opracowany z Radą Rodziców SP nr 4 w Jaśle w dniu 13 września 2023 r. Przedstawiony i przyjęty do realizacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej SP nr 4 w Jaśle w dniu 14 września 2023 r.

Zespół opracowujący:

1. mgr Magdalena Majka
2. mgr Danuta Szeliga
4. mgr Ewelina Kamińska-Zawisza
5. mgr Norbert Haduch
6. mgr Katarzyna Kalityńska
7. mgr Joanna Sanocka